

Wolven in Spanje

Dirk Criel

Tot nu toe werd de wolvenpopulatie in Spanje op 700 dieren geschat, maar een tweejarig onderzoek van Spaanse biologen wees uit, dat er minstens dubbel zoveel wolven in Noord-Spanje leven. Het merendeel van de Spaanse wolven is te vinden in het noorden, waar ze in contact staan met de Portugese wolvenpopulatie. Daarbuiten bestaan er nog enkele kleine, schijnbaar geïsoleerde wolvenpopulaties in Estremadura en de Sierra Morena.

Om precies te zijn.

Naar schatting zouden 294 familiegroepen wolven, *Canis lupus*, in de woeste en afgelegen delen van Spanje voorkomen. Dit komt overeen met een populatie van 1.500 individuen, die, wanneer de jongen geboren worden, kan aangroeien tot 2.000 dieren. Dit resulteert in een dichtheid van 1,5 tot 2 wolven per 100 km². Daarvan komt 90% voor in de provincies Castilla-Léon en Galicia. Vermoedelijk heeft de populatie zich sedert de jaren zeventig langzaam hersteld door de veranderende mentaliteit van de bevolking ten aanzien van de wolf. Maar wellicht heeft de vlucht van de bevolking van het platteland nog een belangrijkere invloed gehad, omdat door een verminderd menselijk ingrijpen de druk op de wolf en zijn omgeving afnam. Dit had uiteindelijk een positieve invloed op het biotoop en de prooidieren van de wolf, zoals wild zwijn en ree. Door het verhoogde voedselaanbod nam de wolvenpopulatie toe, zonder dat de wolven zich steeds meer aan het vee vergrepen.

De zeven geitjes.

De predatie van wolven op schapen en geiten is niet te onderschatten, hoewel een groot deel van de slachtoffers is toe te schrijven aan verwilderde honden. Eén van de belangrijkste redenen waardoor de wolven zich aan het vee tegoed doen, is het ontbreken van voldoende wilde prooidieren, doorgaans omwille van stropen en biotoopverlies. De predatie op vee kost de veehouders jaarlijks naar schatting 100 miljoen peseta's (34.000.000 bfr of f 1.800.000). Eigenaar-

dig genoeg bestaat er zo goed als geen verband tussen de populatiedichtheid van de wolf en de graad van predatie. Dit blijkt uit de vaststelling dat 77% van de schade zich in de bergen manifesteert, terwijl zich daar slechts 20% van de wolvenpopulatie ophoudt. Gemiddeld veroorzaakt iedere wolf jaarlijks voor 20.400 peseta's (7000 bfr of f 370) aan schade en de schadeclaims liggen in de bergregio tienmaal hoger. Dit komt doordat de kudde in het gebergte veel kwetsbaarder zijn. Het enige middel hiertegen is een grotere waakzaamheid van de boeren die de kudde begeleiden. Tussen maart 1986 en februari 1987 werd door de overheid niet minder dan 31.500.000 peseta's (10.700.000 bfr of f 570.000) aan schadevergoedingen uitbetaald.

Een tik op de vingers.

Na Rusland en Joegoslavië bezit Spanje de grootste wolvenpopulatie in Europa. Genetisch gezien is het de meest zuivere en de Iberische wolven richten verhoudingsgewijs de minste schade aan. Niettemin zullen we in de toekomst in onze beurs moeten tasten om de wolf te behouden, want het behoud van de wolf kan alleen samengaan met een vergoeding aan diegenen die nadeel ondervinden van de wolven.

Ondanks de hoopvolle melding van een populatiegroei blijft de toekomst van de Iberische wolf aan een zijden draadje hangen. Jaarlijks worden nog 600 wolven gedood. Daarnaast bedreigen tal van andere factoren hun prooidieren en leefgebieden. Sinds haar toe-

Er leven meer wolven in Spanje dan tot nu toe werd aangenomen. Foto Fred van Olphen.

trekking tot de Europese Gemeenschap (in 1986) werd Spanje 57 keer vermaand omwille van overtreding van EG-richtlijnen, maar de Spaanse overheid blijkt zich hieraan niet te storen. Integendeel zelfs: er bestaan plannen voor de aanleg van 92 dammen en honderden nieuwe wegen. Daarnaast wordt het massatoerisme aangemoedigd. De EG neemt 20% van de kosten voor haar rekening; het zijn gelden die uiteindelijk van ons allemaal afkomstig zijn.

Dirk Criel, Natuuradviesbureau Econection, Gansstraat 1, B-9750 Huise-Zingem.

Dit artikel is gebaseerd op een rapport van Dr. Juan Carlos Blanco, Luis Cuesta en Santiago Reig waarvan de resultaten zijn vervat in een artikel in *Quercus* (Madrid) Vol. 52, juni 1990.

Samen met het tijdschrift 'Grasduinen' organiseert de Nationale Campagne Bescherming Roofdieren' ook dit jaar weer een geldinzamelingsactie voor het behoud van de Iberische wolf. De fondsen zijn bestemd voor de ondersteuning van een revalidatieproject voor wolven en een voorlichtingscampagne op het platteland in Noord-Portugal. Giften kunnen worden overgemaakt op rekeningnummer 068.0776500.42 (België) of 1335.13866 (Rabobank-Noorbeek, Nederland) ten name van NCBR in Gavere onder de vermelding 'Wolvenfonds'.